

Iedereen kan meedoen
aan kunst en cultuur

VRU
DAG

Superstars / Knelis

JAAERVERSLAG
JAAERVERSLAG
JAAERVERSLAG
JAAERVERSLAG

Voorwoord

De bevrogen medewerkers van VRIJDAG zijn dagelijks actief om zo veel mogelijk mensen in Groningen mee te laten doen aan kunst en cultuur. In 2022 hebben we gelukkig kunnen constateren dat mensen na corona weer graag mee wilden doen aan cultuur en onze activiteiten. Daar zijn we heel blij mee.

VRIJDAG staat midden in de maatschappij. Op verschillende manieren zijn we in 2022 flink bezig geweest met het bereiken van de Groningers die ons niet vanzelfsprekend weten te vinden. Natuurlijk is hierbij gerichte marketing ingezet maar bovenal activiteiten opgezet die een specifieke groep aanspreken, denk aan een theatercursus voor mensen met autisme, het herfstvakantieproject Club Rebelle en STUDIO10 waar elektronische muziek gemaakt kan worden. In dit jaarverslag worden deze -en vele andere- activiteiten beschreven.

Pim Luiten,
directeur-bestuurder

Inhoudsopgave

De opdracht aan VRIJDAG.....	4
KultuurLoket.....	6
POPgroningen.....	10
VRIJDAG in de Buurt.....	14
VRIJDAG Onderwijs.....	20
VRIJDAG Naschool.....	24
Cursussen/lessen/workshops bij VRIJDAG.....	26
Nieuwe huisvesting.....	42
Staat van baten en lasten.....	43

De opdracht aan VRIJDAG

Iedereen kan meedoen aan kunst en cultuur, dat is de missie van VRIJDAG. Deze missie is het handvat voor elke programmeur, kunstenaar-docent en projectleider in onze organisatie.

We proberen al het aanbod van VRIJDAG vorm te geven en in te vullen op een manier die ook mensen aanspreekt die weinig of niet bekend zijn met kunst en cultuur. Omdat we altijd professionele kwaliteit handhaven spreken we ook volop mensen aan voor wie kunst en cultuur geen onbekend terrein is. Ook zij zijn welkom om zich te ontwikkelen en om het plezier te ervaren van (samen) kunst maken.

Voor de hele provincie Groningen zijn we de steunfunctie amateurkunst, vanuit de merken KultuurLoket en POPgroningen dragen we er aan bij dat Groningen een sterke infrastructuur voor cultuurdeelname heeft.

KultuurLoket

Vrijwilligers Centraal

KultuurLoket heeft in samenwerking met Huis voor de Sport, CMO STAMM en Groninger Dorpen het project Vrijwilligers Centraal aangenomen van de Provincie Groningen. Gezamenlijk gaan we de komende 1,5 jaar positieve impulsen geven aan alle organisaties in Groningen die met vrijwilligers werken. We onderzoeken de behoeften en uitdagingen die zij post-corona hebben, we bundelen de krachten als het gaat om kennis- en leersessies, we geven het imago een positieve impuls en we experimenteren met innovatieve vormen om de vrijwilligersorganisaties te verstevigen.

Promotie

In 2022 zagen we het aantal gebruikers van de online community KultuurCentrale flink toenemen. Naast de cultuuredeelnemers en professionals zien we ook dat fondsen en gemeentes een profiel hebben aangemaakt. Er is inmiddels zelfs belangstelling van collega-instellingen uit andere provincies. Punt van zorg is nog wel de continuïteit van de financiering. We besloten de uitgave van het KultuurBlad te stoppen. De kosten werden, afgezet tegen het bereik van het magazine, te hoog.

KultuurAgenda

De eerder aangekondigde overstap van VanPlan naar Marketing Groningen met onze KultuurAgenda heeft dit jaar plaatsgevonden. Met de opleving van het culturele veld na corona was deze agenda goed gevuld en brachten we culturele activiteiten volop onder de aandacht.

Verdieping & Deskundigheid

Adviestrajecten en netwerkbijeenkomsten 2022

KultuurLoket

Advisering

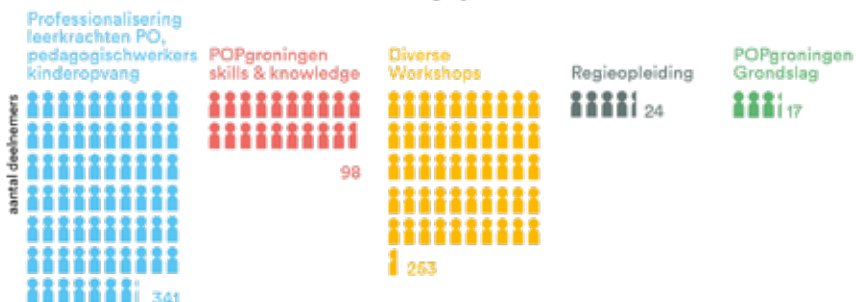
8.1
tevredenscijfer

Netwerkbijeenkomsten

11 bijeenkomsten
344 deelnemers

Deskundigheidsbevordering 2022

1 = 5

ZingZing!

Het kon dit jaar eindelijk weer: we organiseerden (i.s.m. Stichting Koorplein Noord Nederland) ZingZing!, de presentatie- en ontmoetingsdag voor koren. In theater van Beresteyn in Veendam zongen een tiental koren uit met name Oost en Noord-Groningen. Daarnaast was er een workshopprogramma en een Dirigentencafé.

Adviseren

Mensen, groepen en instellingen die advies nodig hebben, weten het CultuurLoket steeds beter te vinden. In totaal werden er dit jaar 183 adviezen verstrekt. De meeste adviezen gingen over het vinden van de juiste financiering in de vorm van fondsen en overheden en het opstellen van projectplannen en begrotingen. Daarnaast waren er ook veel praktische vragen over ruimtes, faciliteerders, docenten etc.

Net als vorig jaar hebben we een tevredenheidsmeting gedaan onder de adviesvragers. Het CultuurLoket ontvangt op basis van de ervaring van het contact **een 8,1 als gemiddeld cijfer.**

Sociale domein

We zien in het post-coronatijdperk dat gemeenten proberen cultuur te verbinden met het sociale domein. Wij ondersteunen dit door de inzet van onze adviseur Cultuurparticipatie en Sociaal Domein die inhoudelijke verbinding tot stand brengt tussen het sociale domein en het culturele veld. In dat verband kijken we met grote tevredenheid terug op de Inspiratiedag voor vertegenwoordigers uit beide domeinen die we in juni 2022 organiseerden samen met het Zorg Innovatie Forum.

Ook adviseerden we de gemeente Eemsdelta en hielpen we de gemeente Delfzijl bij een grote subsidieaanvraag (Mijn Wijk Mijn Verhaal).

Ontwikkelen

In 2022 startten we het tweede jaar van de Regieopleiding met het hoge aantal van 24 cursisten. Samen met fondsen en instellingen als Noorderzon en Zummerbühne constateerden wij een groot tekort aan organisatorisch vermogen in onze provincie. Daardoor dreigden een aantal projecten en ideeën voortijdig te stranden. Om daar op korte termijn iets aan te kunnen doen, zijn we de opleiding Productieleiding gestart. Deze is bedoeld voor mensen met al enige ervaring in het veld, maar die nog specifieke vaardigheden missen. De lessen worden aangevuld met een groot aantal ervaringsuren bij culturele partijen. Het verwachte aantal van 6 tot 8 deelnemers wordt met 12 inschrijvingen ruimschoots overtroffen. Zowel de gemeente als de provincie Groningen financieren deze opleiding. Dit initiatief trekt veel landelijke belangstelling.

Netwerken

Ook dit jaar heeft het CultuurLoket geïnvesteerd in de verdieping en uitbreiding van de Cultuurplatforms, onze regionale netwerken. En met resultaat; er zijn nu cultuurplatforms actief in Midden-Groningen, Westerkwartier, Westerwolde, Oldambt, Hogeland en Veendam. In Eemsdelta werken we samen met IVAK en de gemeente aan de inrichting van een platform; de start daarvan verwachten we begin 2023. In de gemeente Groningen werken we samen met een klankbordgroep uit het veld aan een passende structuur voor een platform aldaar. In de resterende twee gemeenten, Pekela en Stadskanaal, gaan we in 2023 de eerste stappen zetten.

POPgroningen

Grunnsonic

POPgroningen trapte het jaar af met wederom een digitale editie van Grunnsonic, verbeterd met de opgedane kennis van het jaar ervoor. In samenwerking met Simplon en Dreamaholic werden van tien Groningse acts live-sessies opgenomen die in drie festival-afleveringen werden uitgezonden. De acts hadden hiermee direct goed promomateriaal voor de toekomst. Hiernaast werden samen met ESNS, muziekwinkel Plato en het Franse From Play To Rec live-registraties gemaakt van nog zeven andere Groningse acts. Deze zijn via ESNS, POPgroningen en 3voor12groningen verspreid.

Skills & Knowledge

Begin van het jaar werd er nog een laatste online Skills & Knowledge Session georganiseerd: 'Hoe zet je 2022 naar jouw hand?', daarna kon dit weer *in real life* (IRL), weliswaar met vallen en opstaan. 'Geartalk - Welk instrument of DAW past bij jou? Instrumentenmarkt & flitscolleges' moest bijvoorbeeld nog geannuleerd worden vanwege te lage opkomst.

De wederopbouw vond gestaag plaats gedurende het jaar met sessies als een workshop muzikaal ondernemen, een masterclass synthesizers, een marketinggerichte workshop en een expert panel over stageperformance. Met een kleine honderd bezoekers voor deze sessies zien we gedurende het jaar een stijgende lijn van de IRL-sessies.

Bevrijdingsfestival Groningen (BFG) ging door, weliswaar flink geslonken qua area's, waardoor onder andere de Local Heroes Area, waarvoor POPgroningen eerder het programma maakte, kwam te vervallen. Kleine troost was dat het nog wel lukte vier Groningse Hit The North deelnemers in het lokaal programma van BFG te krijgen. Dezelfde bandjes kregen we ook onder de aandacht bij Pinksteren-event Flinke Pink (Leek), Noorderzon en Het Aftelmoment (Stad).

Ook werden er dit jaar nieuwe medewerkers aangesteld voor GRONDSLAG, voor marketing & communicatie én voor Grunnsonic. Een frisse, uitdagende doorstart met een leuk, jong en compleet nieuw team.

GRONDSLAG

In het voorjaar werd een *open call* geopend voor de tweede editie van GRONDSLAG en werd ruw talent uit de aanmeldingen gescout in overeenstemming met partners ESNS, SPOT, Vera, Simplon, Noordstaat en EM2 en in afstemming met noordelijk professionaliseringstraject Hit The North. In oktober startten we met een kick-off meet-up voor acht nieuwe acts, gevolgd door individuele coachingsessies.

Coaching van deelnemers door de partners bleek in het eerste traject praktisch niet haalbaar. Hiervoor in de plaats worden nu noordelijke muziek experts ingezet, passend bij de behoefte van de act. Ook zijn de vier meet-ups verspreid over het jaar anders van opzet en worden ze op locatie van enkele partners gehouden. Er zijn twee showcase momenten toegevoegd aan het programma; halverwege het traject in Simplon en aan het eind in EM2.

Groninger popmeeting

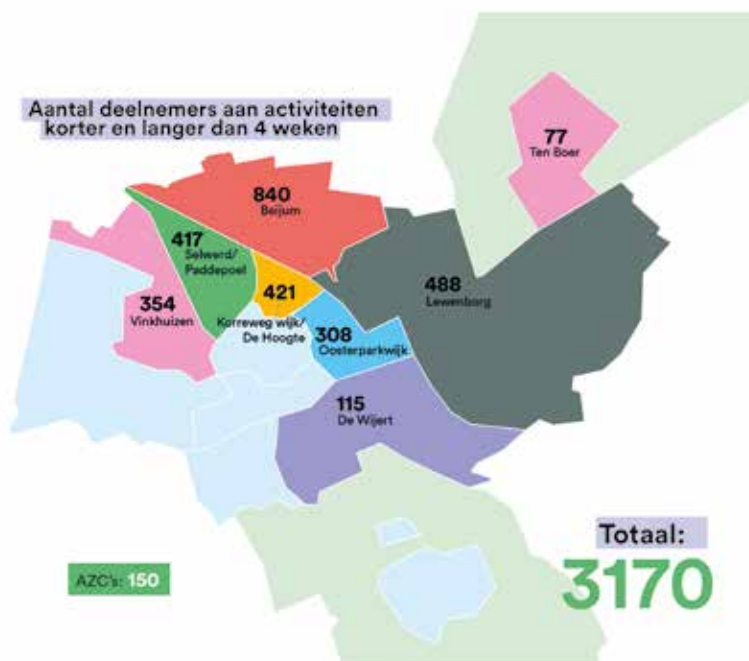
Half september vond de tiende editie plaats van netwerkevent de Groninger popmeeting in De Wolkenfabriek. Het event -opgezet door POPgroningen, ditmaal in samenwerking met Paradigm- had als thema 'Een duurzame toekomst' en werd afgetrapt door platform GROENNN.

Ondanks corona en after-corona hebben we meer dan vijftig keer geadviseerd en toch nog bijna honderd mensen op een podium gezet. Verder steeg het aantal websitebezoekers evenals het aantal volgers van de socials.

VRIJDAG in de Buurt

Inleiding

De cultuurcoaches zetten zich in als verbinder, adviseur en (mede)organisator. De activiteiten van VRIJDAG in de Buurt werden gefinancierd uit activiteitenbudget van het gebiedsteam (Selwerd, Beijum, Korrewegwijk/De Hoogte), projectsubsidie van gebiedsteam (Vinkhuizen en Lewenborg), projectsubsidies van gemeente (activiteiten in AZC's en StudioT in Selwerd), Fonds Lang Leve Kunst (Goudmakers in Lewenborg) en in alle overige wijken stelt de gemeente activiteitenbudget beschikbaar. Het activiteitenbudget wordt voornamelijk ingezet voor de inhuur van workshopleiders en docenten en de organisatie van participatieprojecten, cultuurcafés en meezingcafés.

Een kleine greep uit de vele activiteiten die plaatsvonden in de wijken:

- In de Oosterparkwijk wonen diverse kunstenaars. Cultuurcoach Rozan Vergeer benaderde hen voor het geven van workshops aan wijkbewoners. Zo konden Oosterparkers het afgelopen jaar portrettekenen, zeefdrukken, muziekles en dansles volgen, schrijven en collages maken met hun burens.
- Na het culturele evenement De Wijk De Wereld bestond er in De Oosterpark animo om door te gaan: er zijn nu in de wijk koorrepetities, danslessen en theaterrepetities. De deelnemers werken toe naar een multidisciplinaire wijkproductie in 2023.
- Begin 2022 namen 44 kunstenaars deel aan een ramenexpositie in de Korrewegwijk/De Hoogte, ook basisschool het Karrepad exposeerde werk van leerlingen. Later in het jaar maakte een groep creatieve wijkbewoners een community kunstwerk en er vond een wijkexpositie plaats in het Floreshuis. De wijkdichter en Wijkband verzorgden een feestelijke opening.
- In Selwerd droeg cultuurcoach Lucas Winkel bij aan de totstandkoming van een muurschildering, jongerenfestival, een wijkwandeling, wekelijkse muziekworkshops, muziekstudio/chill-out: StudioT, en een uitgebreid vakantieprogramma voor kinderen.
- In Beijum konden wijkbewoners meedoen aan een fotowedstrijd, de winnende foto's zijn op grote doeken geëxposeerd op Plein Oost. Het plein werd ook gepimpt door kinderen tijdens een graffiti-project.
- In samenwerking met de Wiershoeck worden Beijumers van alle leeftijden uitgenodigd om kennis te maken met poëzie middels workshops en het evenement: Poëzie in de Kersentuin.
- Voor jongeren die bijeenkwamen in de muziekruimte van Het Dok heeft cultuurcoach Lucas Winkel professionele begeleiding georganiseerd: producer Stijn Swarts en rapper Sakaria.

- Cultuurcoach Kitty Boon heeft in De Wijert (in samenwerking met WIJ) een jongerenatelier ontwikkeld om jongeren vanaf 12 jaar te laten kennis maken met kunst en techniek.
- In samenwerking met vrouwencentrum Jasmijn is een serie workshops georganiseerd voor vrouwen met een multiculturele achtergrond om hen te laten kennismaken met kunst.
- In samenwerking met het Groninger Museum en street-art organisatie Writers Block is er een graffiti-project geïnitieerd in De Wijert.
- In samenwerking met theatercollectief Het Team organiseerde cultuurcoach Theo de Groot een culturele wijkbingo in Vinkhuizen. Voor dit evenement werd een wijktheatergroep opgericht: theatergroep MUS. De groep speelde aan het eind van de dag haar eerste voorstelling 'Valse Bingo'.
- In november vond in Vinkhuizen een zogenaamde tafelvoorstelling plaats van kunstenaar Elly van Eeghem over publieke ruimte en belevenissen van bewoners en hun veranderende omgeving.
- In Vinkhuizen is een nieuw kinderkoor opgericht dat een kerstconcert verzorgde voor de ouderen in De Veldspaat.
- In het Wijkpaleis in Paddepoel vinden sinds dit jaar maandelijkse jammsessies plaats, in de wijk kunnen bewoners ook maandelijks deelnemen aan muziekworkshops.
- Cultuurcoach Peter Tol was een van de drijvende krachten achter het project Voetpaden Vol Verhalen, in samenwerking met Museum aan de A, Forum Ten Boer en betrokken bewoners vanuit Kunst en Ambacht Ten Boer, Fotoclub Objectief, Cultuurhistorische Vereniging Ten Boer en Coöperatie Woldwijk.
- In azc's organiseert cultuurcoach Karam Shebat diverse workshop-reeksen: fotografie, ukelele/gitaar, zang, boetseren, percussie en sierraden maken. Ook zijn er wekelijkse muzikale avonden en filmavonden.

- Samen met de makers van theatercollectief LUCY. zette VRIJDAG in de Buurt het project Goudmakers op. Goudmakers richt zich op (de preventie van) eenzaamheid onder ouderen en biedt deze mensen met 50+ jaren levenservaring een creatieve uitdaging. Ze speelden, bewogen, zongen en traden uiteindelijk op in Het Dok.

Een paar reacties van deelnemers:

“Ik had dit nooit van mezelf verwacht.”

“Ik vond het heel fijn om te horen dat mensen trots op me zijn.”

“Ik heb het gevoel dat ik weer meetel.”

“Ik vond het fijn dat ik uit mijn dagelijkse routine ben gehaald, dat ik weer onder de mensen was.”

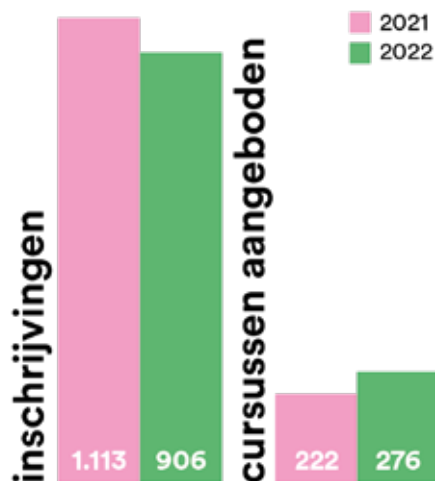
“Ik ben ondernemender geworden.”

“Je wordt er wakker van en gelukkiger.”

Coördinatie Cultuurhopper

De Sport- en Cultuurhopper biedt inwoners uit de gemeente Groningen de gelegenheid op een laagdrempelige manier (gratis of tegen geringe kosten) kennis te maken met een sportactiviteit of culturele activiteit. VRIJDAG initieert een rijk cultuuraanbod op dit platform en draagt bij aan de promotie.

Cultuurhopper

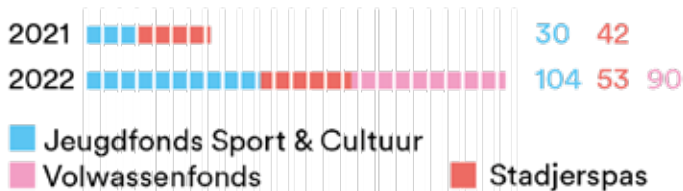

Fonds Sport

& Cultuur

en Stadterspas

aantal keren subsidie

VRIJDAG Onderwijs

Dit jaar waren er nog steeds veel financiële middelen beschikbaar vanuit de NPO-gelden. Mede dankzij deze middelen is er steeds meer plaats voor kwalitatief kunstonderwijs voor alle kinderen.

VRIJDAG Onderwijs werkt vraaggestuurd, alle producten en projecten wordt op maat gemaakt voor de school. Dit gebeurt door het ontwikkelen van leskaarten voor de school en coaching en training van de leerkrachten. Daarnaast zien we steeds vaker in onze projecten terug dat kunstonderwijs ruimte geeft om vakoverstijgend te werken.

Leergemeenschappen

Dankzij de leergemeenschappen krijgen de projecten van VRIJDAG vaak een vervolg. In 2022 werden er twee nieuwe leergemeenschappen opgezet, namelijk de leergemeenschap op de Bekenkampschool en op CBS De Fontein.

Op de Bekenkampschool kregen alle groepen muziek- en theaterlessen met als uitgangspunt het boek 'De eik was hier' van Margareta Anna (Bibi) Dumon Tak. Kunstenaar-docent Gerda Schepers werkte aan een tentoonstelling in de gang. In het tweede jaar wordt verder gewerkt aan de tentoonstelling en krijgen de leerlingen beeldende lessen en dans.

Bij CBS De Fontein is een beeldend atelier ingericht waar de kinderen van groep vier tot en met acht elke woensdag werken. In het komende jaar wordt er gewerkt aan het zichtbaar maken van deze kunstlessen.

Behalve de nieuwe leergemeenschappen kreeg de inmiddels afgeronde leergemeenschap op de Mytylschool een vervolg dankzij NPO-gelden. Drie kunstdocenten vanuit theater, muziek en beeldende kunst werken daar wekelijks met alle kinderen.

Meesters in de kunst

In 2022 zijn er zeven vouchers (t.w.v. € 1.000,-) ingewisseld voor ons deskundigheidsbevorderingsprogramma Meesters in de Kunst voor leerkrachten en pedagogisch medewerkers. Ze zijn ingezet voor bijvoorbeeld de workshops boomwhackers, ritmes met alledaagse spullen, crashcourse ukelele en vakoverstijgend werken. De trainingen werden gegeven aan het team van SWS Meeroevers, De Petteflet en De Swoaistee.

Het Meesters in de Kunst aanbod is uitgebreid met twee nieuwe muziektrainingen:

- Omlijst je les met muziek
- Introductie gitaar en ukelele

Naast de trainingen voeren we adviesgespreken voor het inrichten van muziek, theater of beeldende ateliers. Zo zijn er in 2022 op het Karrepad gesprekken gevoerd en wordt er komend jaar een atelier ingericht.

Ieder Kind Muziek

Dit jaar werd in het programma Ieder Kind Muziek voor het eerst gewerkt met modules; hierdoor ontstaat er een duidelijker doorlopende leerlijn. Er is een module voor de onderbouw, middenbouw en bovenbouw. Er is gewerkt op 11 scholen, 2.151 kinderen namen deel. ▶ <https://youtu.be/qQx7q4Pb208>

Voortgezet onderwijs

Ook het voortgezet onderwijs weet VRIJDAG Onderwijs te vinden. Zo is er een samenwerking aangegaan met het Heyerdahl College (praktijkonderwijs). Leerlingen konden kiezen uit workshops elektronische muziek, fotografie, graffiti en dans. Het eindigde in een presentatie waarbij verbinding gezocht werd met de wijk. Zo maakte ze een tentoonstelling in een bejaardentehuis en leverde ze content aan voor Radio Lewenborg.

Ook was er dit jaar weer een Kunstweek op het Dollard College. Met elf kunstdocenten namen we een week lang de school over in Winschoten. Alle leerlingen werkten vanuit het thema identiteit in verschillende workshops. Hier konden leerlingen kiezen uit mixed media, animatie, soundmachine, schimmen en theater, graffiti, dans, improvisatietheater, Afrikaanse muziek en dans, soundscape en film. De leerlingen presenteerden aan het eind van de dag hun werk.

Samen met andere culturele partners heeft VRIJDAG Onderwijs workshops georganiseerd voor zo'n 1.350 leerlingen uit de derde klas die deelnamen aan de Culturele Safari.

Kunstprojecten in het PO/SBO

In het PO en SBO vonden er verschillende kunstprojecten plaats. Zo was er op De Kimkiel het vakoverstijgende project Overdrijven. Dit was een kunstweek voor de hele school met als thema's drijven en plastic soep.

Een ander project dat we uitlichten is Ondersteboven op de Sint Nicolaasschool. De hele school nam deel aan dit project, dat in het teken stond van samenwerken na de lange corona periode van thuiszitten. De leerlingen kregen twee verschillende workshops, variërend van dans en zang tot graffiti en theater.

Opleiding Kunstdocent in het PO

In het najaar van 2021 schreven VRIJDAG en Stichting Kunst & Cultuur (K&C) een plan waarin een bredere en meer frequente inzet van kunstdocenten in het basisonderwijs werd voorgesteld. De strekking van het plan was dat de inzet van een kunstdocent in deze tijd zowel een duurzame kwaliteitsverbetering van cultuuronderwijs als een bijdrage aan de oplossing van het personeelstekort kan opleveren. Er werd een subsidieaanvraag gedaan in het kader van de gemeentelijke NPO-gelden.

VRIJDAG heeft in samenwerking met K&C, de pabo en de kunstvakopleidingen van de Hanzehogeschool een opleidingstraject voor kunstdocenten in het leven geroepen om op korte termijn meer bekwaamheid te genereren. De opleiding ging na de zomer van start met 12 deelnemers.

VRIJDAG Naschool

VRIJDAG Onderwijs kreeg de afgelopen jaren steeds vaker vragen in het kader van de Verlengde Schooldag en we merkten dat de scheidslijn tussen binnen- en buitenschools aan het vervagen is.

We zijn daarom met het programma

Naschool gestart met activiteiten die veelal een uitloper zijn van dat wat binnenschools begonnen is. We hebben ons in eerste instantie gericht om in de wijken Lewenborg, Vinkhuizen en de Oosterparkwijk kunst en cultuur laagdrempelig bereikbaar te maken.

De aanloop

We zijn in maart 2022 van start gegaan met de eerste projecten. Zo werden er in tien weken tijd twee naschoolse reeksen djembé- en drumlessen gegeven aan kinderen uit de midden- en bovenbouw van OBS De Sterrensteen in Vinkhuizen.

De kleuters volgden een reeks ritmelessen in hun eigen klas onder schooltijd. Bij OBS het Karrepad en Het Pand in de Korrewegwijk werd er respectievelijk een binnenschoolse en een buitenschoolse reeks schilderlessen gegeven, waarna kinderen hun werk tentoon mochten stellen tijdens de Droomdag op zaterdag 2 april in het Molukkenplantsoen. Tijdens deze dag konden kinderen van de wijk ook deelnemen aan een graffiti-, breakdance- en djembéworkshop van docenten van VRIJDAG. In de Oosterparkwijk werd er meegewerkt aan het Lentefestival.

Er is veel tijd besteed aan ontwikkeling van het programma en het samenstellen van een team van kunstdocenten met de juiste kwaliteiten. Dit team is intussen uitgegroeid tot twaalf docenten.

Verlengde Schooldag (VSD)

In september is project Verlengde Schooldag Beijum-Lewenborg van start gegaan, waarbinnen elf scholen uit deze wijken de komende acht jaar samenwerken.

VRIJDAG Naschool verzorgt binnen de VSD Beijum-Lewenborg een reizend kunstaanbod door de wijken dat van school naar school trekt. Aan het einde van elk blok van zes weken wordt er gepresenteerd aan de ouders/verzorgers om zo dit aanbod ook voor hen zichtbaar te maken. Zo bereiken we de kinderen die normaal niet de kans krijgen om deel te nemen aan kunst en cultuur. Op het IKC Borgman Oosterpark is de leergemeenschap doorgegaan in de Verlengde Schooldag.

Cursussen/lessen/workshops bij VRIJDAG

Algemeen

Bij de start van 2022 zaten we opnieuw in een lockdown, waardoor de cursussen pas vanaf 17 januari hervat konden worden. De cursusvrije week werd ingezet om lessen in te halen, om daarmee de cursisten zoveel mogelijk lessen te kunnen bieden en de restitutie zo minimaal mogelijk te houden. Gelukkig was daarna weer veel mogelijk. We konden het tweede deel van het cursusjaar redelijk normaal opstarten. Fijn om te merken dat er na alle maatregelen en lockdowns er heel veel animo was om deel te nemen aan cursussen.

LABweek

In de week van 7 maart organiseerden we de LABweek. Alle lessen stonden een week lang in het thema *Droom je?* We maakten, onderzochten en experimenteerden samen en gingen als disciplines bij elkaar op bezoek.

Noorderzon

Gelukkig kon Noorderzon dit jaar ook weer plaatsvinden. We organiseerden gedurende het hele festival kinderactiviteiten op de Speelweide. We kozen voor een cross-over aanpak met theater en beeldende kunst, wat resulteerde in een heus interdisciplinair project: Archeologische vondsten op Noorderzon. In totaal namen 900 kinderen deel.

De plusroute jongeren uit seizoen 2021-2022 maakte met 6 spelers een eigen voorstelling op Noorderzon onder leiding van theatermaakster Erin Stel. Zij speelden deze voorstelling 7 keer voor publiek, waardoor zij ervaring op konden doen in het

reproducen van een voorstelling. In totaal zagen 150 mensen deze voorstelling.

Onze muzikafdeling verzorgde tijdens Noorderzondag weer een groot aantal optredens van diverse bands.

Vrije Inloop

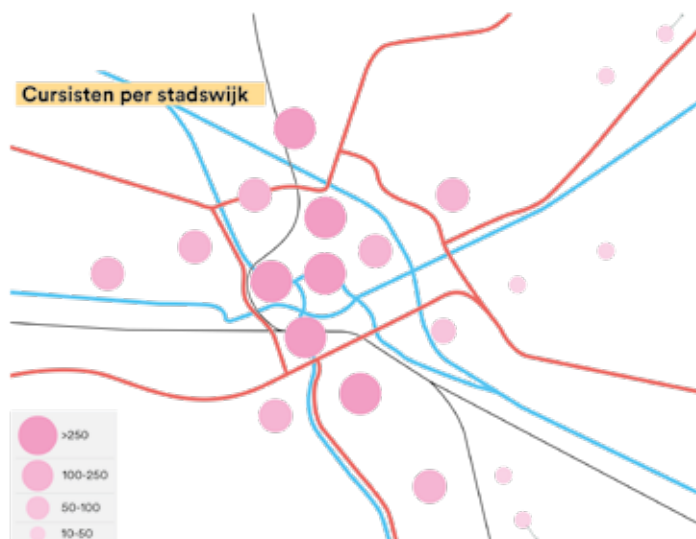
Voor kinderen van de basisschoolleeftijd werd op de woensdagmiddag 31 keer de Vrije Inloop gehouden, waarbij er telkens gewerkt werd vanuit een thema en de kinderen konden kiezen uit drie verschillende activiteiten (beeldende kunst en theater of muziek). Daarnaast was er zowel in de voorjaars- als in de herfstvakantie een vakantie Vrije Inloop. In totaal namen 615 kinderen deel aan de Vrije Inloop, waarvan 78 keer via de Stadspas.

Club Rebelle

In de herfstvakantie vond Club Rebelle plaats. Een week lang konden jonge mensen (v/x) gratis, met goede materialen en *female artists* werken, om hun stem te laten horen door middel van kunst. Hieruit ontstond de presentatie Route Rebelle: een route vol performance, expositie en theater waarin jonge mensen van zich lieten horen.

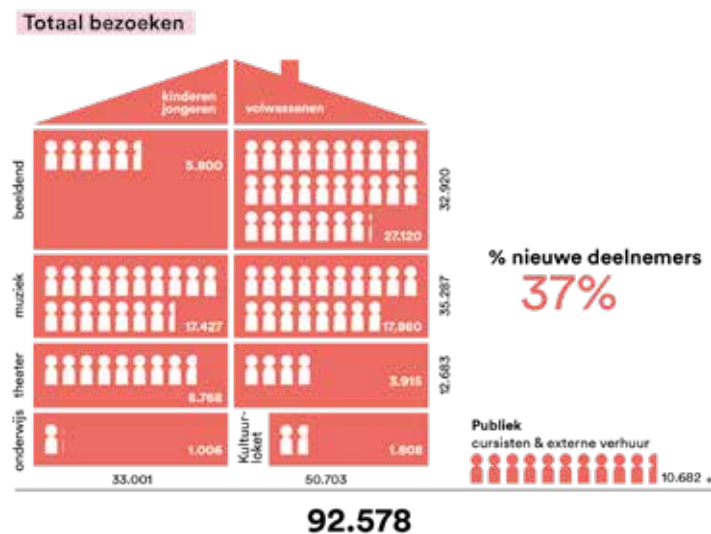
Dit project werd geïnitieerd vanuit theater, maar was discipline-overstijgend in uitvoering. Een voorproefje voor een toekomst waarin we meer interdisciplinair willen werken en gebruik willen maken van alles wat we in huis hebben.

Duidelijk werd dat we met dit project een doelgroep binnenhaalden die we normaliter niet in onze gebouwen zien: diverser in afkomst, achtergrond en opleidingsniveau.

De cursussen van VRIJDAG worden gevolgd door inwoners van alle wijken.

Bereik 2022

We tellen het aantal bezoeken van cursusdeelnemers en van publiek bij presentaties.

Daarnaast bleek dit project veel los te maken op maatschappelijk niveau. Er kwam veel frustratie van de jongeren naar buiten over wat het betekent om vrouw/x te zijn in deze tijd; de ongelijkheid met mannen; en wat het betekent om überhaupt jongere te zijn in deze tijd. Bovenal was er veel kracht te zien en de stem van de jongeren zelf was duidelijk te horen.

Binnen dit project is een waardevolle connectie gemaakt tussen verschillende afdelingen van VRIJDAG: cultuurcoaches van VRIJDAG in de Buurt, Communicatie, Onderwijs en Naschool, CultuurLoket en Aanbod. Dit heeft veel nieuwe samenwerkingen veroorzaakt die de krachten van onze afdelingen bundelen. In totaal deden 35 jongeren actief mee aan de hele week en waren er 110 mensen live aanwezig bij Route Rebelle, waarmee het uitverkocht was. Daarnaast volgden 291 Route Rebelle via de livestream. https://youtu.be/AvHwaF_wY7I

Beeldende kunst

Het aantal inschrijvingen overtrof onze verwachtingen. We organiseerden 228 cursussen voor volwassenen, met in totaal 2.207 deelnemers. Voor kinderen en jongeren zijn er 41 ateliers en cursussen aangeboden waaraan in totaal 460 kinderen en jongeren deelnamen.

De Vooropleiding Minerva vond voor het laatst bij VRIJDAG plaats in het voorjaar met 17 deelnemers. Minerva heeft besloten de vooropleiding in eigen huis te geven met als doel het beter te laten aansluiten op het studieprogramma van de academie.

Vernieuwingen Beeldende Kunst

Binnen het aanbod van beeldende cursussen hebben we vernieuwingen doorgevoerd. Zo is de duurzame benadering van mode/textiel, middels de cursussen Zero-Waste en Up-, Re, Downcyclen, ook ingezet bij meubelontwerpen met de cursus Ontwerpen in hout: Nieuw leven. Bij de vakgroep mode en textiel is er nieuw aanbod gecreëerd in de vorm van E-textiles, voor een hele nieuwe doelgroep.

De cursussen Keramiek, Edelsmeden en ook Meubelontwerpen blijven ontzettend populair. En ook basiscursussen Boetseren en Teken en Schilderen zitten continu vol, waardoor daar weinig ruimte is om vernieuwing door te voeren.

Dit jaar zijn er opvallend meer jongeren deel gaan nemen aan de Jongerenateliers, waardoor we meer docenten en daarmee meer disciplines hebben kunnen inzetten. Iets wat we heel graag wilden!

Nieuwe dingen kunnen we vooral uitproberen in korte workshops in vakanties en weekends. We organiseerden diverse 3-daagsen aan het begin en einde van de zomer en er waren in totaal 6 zondagen met diverse workshops. Hierbinnen is actief plek gemaakt voor docenten van buiten om ons aanbod uit te breiden.

Presentaties

Dit jaar kon er eindelijk ook weer gepresenteerd worden. Zo waren er verschillende tentoonstellingen in het UMCG, waarmee we nu een structurele samenwerking hebben, in Galerie de Smederij in Sappemeer en het kerkje van Oostum. Daarnaast waren er het hele jaar exposities in ons eigen gebouw aan de Walstraat, in totaal 15, en werd er deelgenomen aan de grafiek-

manifestatie Grafiek NU. In december hebben alle 131 kinderen van de kindercursussen werk gemaakt waarvan kerstkaarten zijn gedrukt. De kaarten zijn meegegeven aan kinderen, bezoekers en andere geïnteresseerden bij VRIJDAG.

Muziek

Binnen ons programma muziek zetten we in op het bereiken van zoveel mogelijk verschillende doelgroepen, van jong (babymuziek) tot oud (muzikale workshopdag voor 60+) en maken we ruimte voor technologische ontwikkelingen, nieuwe muziekstijlen en lesvormen.

Vernieuwingen Muziek

Met de start van het nieuwe cursusjaar is de 15 minuten lesvorm uit het programma gehaald. Deze keuze is gemaakt omdat we meer kwaliteit willen bieden in de muziekles dan dat er binnen 15 minuten haalbaar is. De lestarieven voor kinderen zijn daarbij iets aangepast, zodat de financiële overgang van 15 naar 20 minuten iets minder groot is. Ook zijn we de optie van duolessen beter gaan promoten en faciliteren. De introductiecursus biedt daarnaast een voordelig alternatief.

In het najaar 2022 is voor viool, harp, piano, gitaar en componeren en produceren een 8-weekse introductiecursus opgenomen in het programma voor de leeftijdsgroep 7-9 jaar. Met deze cursussen wordt ingezet op een laagdrempelige en voordelige vorm van muziekles. In kleine groepjes maken kinderen op een leuke manier kennis met een instrument. Door samen muziek te maken, te luisteren en te leren van elkaar wordt er een fijne muzikale basis gelegd. Kinderen kunnen vervolgens doorstromen naar duolessen of individuele muziekles.

De prijzen voor de samenspeelactiviteiten voor volwassenen zijn gestegen, waardoor we het muziekaanbod voor kinderen betaalbaar konden houden. Ondanks deze verhoging heeft dit niet geleid tot grote aantallen uitschrijvingen. Sterker nog, we zien na een periode van corona **een boost aan inschrijvingen** met als gevolg volle koren, bands en ensembles!

In STUDIO10 wordt in een vraaggestuurde leeromgeving gewerkt aan produceren, studietechniek en sounddesign. Het biedt mogelijkheden voor interessante kruisbestuivingen en co-creaties met andere muzikanten en disciplines. In het voorjaar is begonnen met een vrije inloop op de vrijdagavond. Inmiddels is het programma uitgebreid met verschillende cursussen voor zowel kinderen, jongeren als volwassenen. Opmerkelijk is de brede doelgroep die met dit nieuwe aanbod binnenkomt. Mannen en vrouwen, met name tussen de 15 en 64 jaar, die samen de wereld van elektronische muziek ontdekken en hun kennis en ervaringen delen.

Dit jaar is gestart met een speciaal programma voor 60-plussers: muzikale workshopdagen. Centraal in deze workshops staat het samen muziek maken, elkaar ontmoeten en genieten van muziek in een ongedwongen sfeer. Mensen met een Stadterspas kunnen deelnemen voor maar 5 euro. De eerste editie was binnen een week uitverkocht. Er deden 41 mensen mee.

Samenwerkingen

Ook dit seizoen hebben studenten van het Prins Claus Conservatorium (afdeling klassiek) meerdere *creative workshops* ontworpen en georganiseerd voor cursisten van VRIJDAG in de leeftijdsgroep van 10-18 jaar.

Ongeveer 25 cursisten van VRIJDAG plus nog 5 cursisten vanuit de talentgroep van Kunstencentrum Quintus uit Kampen hebben deelgenomen.

Ook verschillende stagiaires van de opleiding Kunst en Multimedia richting artiest/muzikant hebben praktijkervaring bij ons opgedaan.

Quiet is een organisatie die zich inzet voor mensen in een armoedesituatie. Vanwege een ontvangen subsidie vanuit Eurosonic Noorderslag, bestemd voor muziekonderwijs, is aanbod ontwikkeld om dit vanuit VRIJDAG muziek te organiseren en te faciliteren. 11 Quiet leerlingen zijn gestart. Na het uitbreken van de oorlog in Oekraïne ontvingen we diverse aanvragen vanuit vluchtelingenhelp, met name voor een plek om muziek te maken, maar ook het faciliteren van instrumenten. Dit hebben we gratis gefaciliteerd.

Presentaties

Vanaf het voorjaar 2022 was het eindelijk weer mogelijk om presentaties en activiteiten te organiseren waar mensen bij elkaar konden komen om te genieten van muziek en het samen muziek maken. Zo stonden onder andere de VRIJDAG Popbands op het Lentefestival in de Oosterparkwijk en op het Noorderzonpodium, gaf het VRIJDAG Popkoor een concert voor bewoners van verzorgingstehuis Ten Brink en konden cursisten elkaar weer ontmoeten tijdens meerdere leerlingenpresentaties.

Ter afsluiting van het muziekseizoen is in juni de eerste editie van het VRIJDAG Muziekfestival georganiseerd. Een gratis festival met een groots gemixt programma van de VRIJDAG Pop- en jazzbands, ensembles, Big Band en koren.

De locatie aan de Sint Jansstraat was dit jaar ook weer de officiële locatie van het jazzfestival Swingin' Groningen. VRIJDAG jazz-ensembles deelden hier het podium met genomineerde artiesten uit de jazz-wereld.

Vioolleerlingen van het strijkorkest de SwingStrings speelden mee aan het participatieconcert met Oekraïense vluchtelingen in Anloo (Rondom Magnus).

Theater

Voor kinderen en jongeren van 5 tot 20 jaar is er opnieuw gewerkt met het routesysteem. De laagdrempelige, korte introductiecursussen zorgden voor nieuwe aanwas: deze cursisten stroomden veelal door in de routes die tweemaal per seizoen starten. De cursus Musical staat op zichzelf en is gegroeid naar een inmiddels uitverkochte cursus.

Het aanbod voor volwassenen is flexibeler geworden. Vanaf 21 jaar kun je je eigen route samenstellen door elke 8 weken een andere cursus te volgen. Voor langduriger verdieping met een groep en eenzelfde docententeam dat de ontwikkeling van de cursist volgt, is er de Theaterschool voor Volwassenen.

Vernieuwingen Theater

De cursussen worden per seizoen aangepast op nieuwe ontwikkelingen in het theaterveld, op de geluiden die terugkomen van cursisten en van docenten. Zo sneuvelden dit jaar Theatergeschiedenis, Theatermaken en Acteren in tl-licht en deden de cursussen Acteren, Van tekst naar vloer (scenario schrijven) en Voorstelling maken hun intrede.

Het mentorsysteem heeft dit jaar voor het eerst gedraaid: iedere jaargroep bij de kinderen en jongeren kreeg een mentor. Omdat de groep gedurende het jaar wisselende docenten heeft, is het fijn als iemand de gehele groep volgt.

De speelgroepen tot 5 jaar trokken te weinig cursisten. Daarom is besloten dit aan andere organisaties over te laten die hierin meer gespecialiseerd zijn, zoals Visje in het water en Stichting Profound Play.

De Plusroute voor kinderen en jongeren is in het najaar omgezet naar plusprojecten. Deze projecten staan in het teken van je een weekendlang onderdompelen in een aspect uit het theatervak. Het resultaat hiervan wordt meteen getoond aan publiek. Omdat we het belangrijk vinden dat dit voor velen toegankelijk is, is de prijs laag en is meedoen mogelijk voor iedereen: al dan niet cursist bij VRIJDAG.

Nieuw dit jaar was de route Oog voor detail. Een theaterroute voor jongeren met de diagnose autisme. De groep stond onder leiding van een theatermaker en een pedagoog. Er is duidelijk persoonlijke en vakgerichte groei te zien bij de deelnemers.

De Theaterschool voor Volwassenen (TSV) is na corona weer aan het terugkomen en bestond in 2022 uit 31 volwassenen. De jaargroepen raken weer beter gevuld, waardoor de doorstroom groter is, mede door in november een extra startmoment te programmeren. Er vond tweemaal een TSV Totaalweekend plaats waarin gepresenteerd werd.

Het UMCG-traject liep ook dit jaar weer door, met als verschil dat nu ook deelnemers van buiten zich hiervoor kunnen aanmelden. Dit jaar deden 22 kinderen mee.

Voorstellingen

Binnen de routes wordt altijd de tweede helft van het seizoen toegewerkt naar een voorstelling.

Voor de jongeren van 12 t/m 15 jaar hebben we dit jaar voor het eerst alle voorstellingen op een dag geprogrammeerd in festivalvorm. Dit resulteerde in een feestelijke dag waarin de jongeren en ouders vanuit verschillende groepen elkaar elkaars werk konden zien.

De 45 kinderen van de routes Verbeelden (8-9 jaar) en Beleven (10-12 jaar) bezochten de voorstelling Tekenfilm zonder beeld. De kinderen gingen in gesprek met de makers van Het Houten Huis en de spelers hielpen ons docententeam met uitwisseling van expertise en gaven hen een kijkje in de keuken tijdens repetities. Het resultaat was dat iedere groep een eigen juniorversie van de beeldende theatervoorstelling maakte.

30 kinderen van route Beleven (10-12 jaar) ging in het najaar aan de slag met Sterke verhalen van de Noren. Ze bewerkten Noorse mythes tot een eigentijds verhaal.

De 19 jongeren van route Uitdagen (12-13 jaar) bezochten de voorstelling Hot Peaches in de Stadsschouwburg. Na het zien van deze voorstelling gingen zij aan de slag met performance en interdisciplinair theater, waarin drie docenten vanuit diverse disciplines tot hun beschikking stonden. Ze maakten een route vol performances door het hele gebouw.

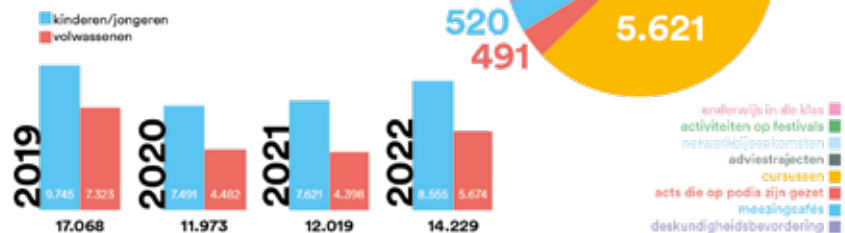

15 jongeren van route Experimenteren (14-15 jaar) ging naar de voorstelling Cyrano van Meeuw, tijdens het Jonge Harten Festival. In de lessen werd vervolgens gewerkt aan het spelen met een script. Realistisch spelen met tekst is een wens die de groep heeft.

De 25 jongeren van route Acteren en Maken (16-20 jaar) bezochten de jongerenstagedag van het Jonge Harten Festival: zij volgden workshops en zagen meerdere voorstellingen samen met jongeren uit het hele land. Ook werkten zij een weekendlang samen met Jip Vuik van hiphoptheatercollectief Die Hele Ding. Als vooronderzoek voor hun nieuwe voorstelling WE ARE (NOT) TUPAC SHAKUR ging artistiek leider Jip Vuik een samenwerking aan met docenten en spelers van deze route. Zij zochten hierbij de grenzen op van muziektheater en maakten hun eigen performances en raps waarmee zij binnen de festival-programmering optraden onder de noemer Atelier x Jonge Harten x VRIJDAG x Die Hele Ding.

Deelnemers

Totaal aantal deelnemers aan activiteiten

Aantallen en Fte's

■ = 10 ● = 10 fte

Onze kwaliteit wordt bepaald door onze mensen: medewerkers, zzp'ers en vrijwilligers. De zzp'ers zijn voor het merendeel kunstenaar-docenten.

Nieuwe huisvesting

VRIJDAG bereidt zich voor op nieuwe huisvesting waarbij de huidige drie locaties worden samengevoegd tot 1 grote locatie aan de Sint Jansstraat. Dit betekent dat alle disciplines samenkomen in één gebouw. De gemeente Groningen bouwt het nieuwe pand en VRIJDAG zal dit gaan huren. De gemeente werkt samen met de architect NEXT-Koschuch.

Per zomer 2023 moeten we het bestaande gebouw aan de Sint Jansstraat verlaten en eind 2025 is de oplevering van de nieuwbouw gepland. Het is ons gelukt om een tijdelijke locatie te vinden waar alle huidige gebruikers van de locatie Sint Jansstraat terecht kunnen: Akkerstraat 99.

Staat van baten en lasten

	2022
	Realisatie
Opbrengsten	€
(Exploitatie)subsidies	
- Provincie Groningen	375.300
- Gemeente Groningen	3.416.554
Opbrengst basisactiviteiten	1.051.763
Opbrengst overige activiteiten	875.535
Financiële baten	462
Overige opbrengsten	52.271
Totaal opbrengsten	5.771.885
Kosten	
Personeelskosten	3.240.551
Afschrijvingen	62.145
Activiteitenkosten	1.279.496
Financiële lasten	7.594
Overige kosten	1.113.939
Bijzondere lasten	0
Totaal kosten	5.703.725
Resultaat	68.160
Verdeling resultaat	
Mutatie bestemmingsreserve nieuwbouw	25.000
Mutatie algemene reserve	43.160
Saldo	0